

Kapela svetoga Martina

Nalazi se u selu Martin??ina, isto?no od ?upne crkve, udaljena oko ?etiri kilometra. Spada me?u najstarije crkve zagreba?ke nadbiskupije, ali to?an datum izgradnje nije poznat. Spominje se u statutu Ivana arhi?akona Gori?koga iz 1334. godine: Item ecclesia sancti Martini de sub Ozturch. Kasnije se spominje 1501. godine u popisu ?upa zagreba?ke biskupije: Georgius plebanus sul Oztercz. Patronatsko pravo nad tom kapelom imali su u to vrijeme gospodari O?trca.

Nekada je to bila zlatarska ?upna crkva. Tako je ?upnik ?upe Zlatara stanovao 1699. godine u ?upnom dvoru koji je postojao na zemlji?tu koje se nalazi isto?no od dana?njega groblja. U ono vrijeme u Zlataru je postojala samo kapela gdje su sve?enici iz Martin??ine ponekad slu?ili svetu misu. Ta kapela stajala je na mjestu sada?nje ?upne crkve na trgu u Zlataru. No, 1699. godine preneseno je sjedi?te ?upe o?tr?ke u Zlatar. ?upna crkva sv. Martina postala je kapelom, a ona u Zlataru postala je ?upnom crkvom. Sada su pak sve?enici iz Zlatara dolazili katkada slu?iti misu k Sv. Martinu.

Do 1789. godine sela Martin??ina i Repno spadala su u ?upu Zlatar, a sela Ladislavec i Martinci u ?upu Lobor. Te godine je zlatarski ?upnik dobio sela Ladislavec i Martinci, a loborski ?upnik Martin??inu i Repno. U ono vrijeme zapravo nije postojala ?upa Zlatar, nego se ona nazivala ?upa sv. Martina pod O?trcem, tj. ?upa o?tr?ka.

Crkva je sagra?ena u goti?kom stilu. Sastoji se od broda i u?ega i ni?ega kvadrati?nog sveti?ta, te sakristije i tornja pred pro?eljem. Sakristija je postojala ve? 1676. godine. Josip Kotarski spominjao je svojedobno dva kale?a iz 1612. i 1676. godine, srebrnu pozla?enu pokaznicu i dva zvona, ve?e iz 1448., a manje iz 1761. godine. Sve do 1867. godine groblje oko crkve bilo je opasano zidom. Dana 2. srpnja 1867. otvoreno je sada?nje groblje, koje je tada?nji 22-godi?nji loborski kapelan, kasniji podarhi?akon i ?upnik u Orehovici, Tomo Capek, blagoslovio u prisutnosti loborskog ?upnika Jana Borove?kog i njegova kapelana Mije Kele?i?a. Na to groblje pokapaju se ?itelji sela Martin??ina i Repno.

Nekada je na obli?njem bre?uljku postojala kapela sv. Duha, kojoj danas vi?e nema traga.

Ve? 1639. godine u crkvi su postojala tri oltara. Glavni oltar sv. Martina imao je zidani oltarni stol i na njemu drveni nastavak na dva kata. Nakon toga je 1781. godine postavljen barokni glavni oltar s kipom sv. Martina, uz koji se sa svake strane nalazio po jedan an?eo. Danas tamo nalazimo kip Martina na konju i prosjaka. Lijevi bo?ni oltar posve?en je sv. Ambroziju, a nekad se nalazio na glavnome oltaru. Nekada je lijevi pobo?ni oltar bio posve?en sv. Stjepanu, koji je tu stajao ve? 1666. godine. Godine 1676. tu je oltar sv. Florijana, a 1708. sv. Jurja. Kasnije je ovdje postojao i priprosti barokni oltar sv. Magdalene. Desni bo?ni oltar posve?en je Majci Bo?joj ?alosnoj koja desnom rukom dr?i dijete, a u lijevoj joj je jabuka. Potje?e iz vremena oko 1480. godine i na njemu se nalazi plemi?ki grb, ?to potvr?uje da ga je dao na?initi ?upnik o?tr?ki Ivan Gundak. Na njemu je naslikan i natpis R.D.I. g. D.H., tj. reven dus dominus Ioannes Gundak de H.

U kapeli sv. Martina pronaden je i romani?ki kri?, danas najstariji izlo?ak Riznice zagreba?ke katedrale, za koji se smatra da potje?e iz 9. stolje?a.

(Vladimir Mateja? - LOBOR I NJEGOVE PRI?E)